

ВСТАНОВЛЕННЯ ДИСПЕРСНО-ФАЗОВОГО РОЗПОДІЛУ ОРГАНІЧНИХ ЕКОТОКСИКАНТІВ У ПРИРОДНІЙ ВОДІ

М.В. Горбань, М.В. Мілюкін

Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А.В. Думанського НАН України,
м. Київ, бул. акад. Вернадського, 42

e-mail: m_milyukin@ukr.net

Органічні екотоксиканти, такі як хлорорганічні пестициди (ХОП), поліхлоровані біфеніли (ПХБ), поліциклічні ароматичні вуглеводні (ПАВ), в природній воді вони можуть знаходитися в різних фізичних формах: в розчинному стані; в зв'язаному стані із суспендованими частинками; в солубілізованому стані з органічними сполуками природного та антропогенного походження. Для оцінки екологічної загрози важливо встановити, окрім інтегральної концентрації токсиканта у воді, його дисперсно-фазовий розподіл.

Визначено дисперсно-фазовий розподіл ХОП, ПХБ і ПАВ між водною фазою, тонкою (розмір частинок $> 0,45$ і $< 16-24$ мкм) та грубою фракціями суспендованих частинок ($> 16-24$ мкм) у воді р. Дніпро. Показано, що у природній воді сполуки цих класів знаходяться переважно у зв'язаному стані з суспендованими частинками. Водорозчинні частки ХОП, ПХБ і ПАВ склали в середньому відповідно 33, 49, 38 % мас.

Встановлено залежність дисперсно-фазового розподілу органічних екотоксикантів від коефіцієнту їх гідрофобності ($\log K_{o/w}$). Для ХОП, ПХБ і ПАВ визначена загальна тенденція зменшення водорозчинної частки при збільшенні $\log K_{o/w}$. Проведено статистичну обробку даних та розраховано значення коефіцієнту кореляції (r) та критерію ймовірності (p).

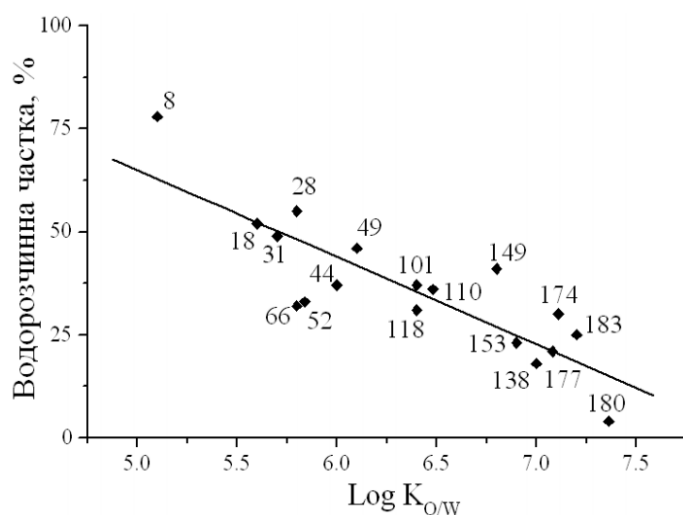

Рис. 1. Залежність значення водорозчинної частки індивідуальних конгенерів ПХБ від $\log K_{o/w}$.

Для ХОП кореляція не є значимою, тому що $p > 0,05$ ($r = -0,532$, $p = 0,219$); для ПАВ кореляція є значимою, оскільки $p < 0,05$ ($r = -0,714$, $p = 0,006$); для ПХБ отримана чітка обернено пропорційна залежність водорозчинної частки індивідуальних конгенерів від $\log K_{o/w}$ (рис. 1), яка є значимою ($r = -0,846$, $p = 0,00001$).